

GR Cocensus
De Trompet 2700
1967 DD Heemskerk
Info@cocensus.nl
www.cocensus.nl
Tel: 088-5563400

Postbus 37, 1960 AA Heemskerk

Gemeente Hillegom
T.a.v. het college van B&W
Postbus 32
2180 AA Hillegom

behandeld door G.G.J. Schipper

telefoon 088 556 34 00

Verzenddatum 5 december 2022

bijlage(n) div.

Onderwerp Aanbieding Kadernota Cocensus 2024-2028

Geacht College,

Hierbij bieden wij u de Kadernota Cocensus 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus aan. Deze Kadernota is vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur Cocensus op 30 november 2022.

Conform de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus verzoeken wij u om de Kadernota 2024 aan te bieden aan uw gemeenteraad.

De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten kunnen omtrent de Kadernota 2024 van Cocensus uiterlijk voor 1 maart 2023 hun gevoelens bij het Dagelijks Bestuur van Cocensus kenbaar te maken.

De Kadernota 2024 zal in de vergadering van het Algemeen Bestuur Cocensus van 15 maart 2023 vastgesteld worden.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van Cocensus,
namens dezen,

G.G.J. Schipper
Directeur Cocensus

COcensus

Kadernota 2024 – 2028

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Hoofddoelstelling.....	2
2. Algemeen.....	2
3. Doelstellingen 2024.....	5
4. Verwachtingen 2025 – 2028	5
5. Doorontwikkelingen bestaand beleid	8
6. Financiële kader	11

Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2024-2028 van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus (Cocensus).

In de Kadernota worden de algemene, financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025-2028 gepresenteerd.

Deze Kadernota is als volgt opgebouwd:

1. hoofddoelstelling;
2. algemeen;
3. doelstellingen 2024;
4. verwachtingen 2025 – 2028;
5. doorontwikkelingen staand beleid;
6. financiële kader;

1. Hoofddoelstelling

Cocensus is opgericht als een uitvoeringsorganisatie met als belangrijkste doelstellingen om efficiënter te opereren en de kwaliteit van de uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de lokale heffingen te borgen.

De uitvoeringswerkzaamheden betreffen de uitvoering van de Wet WOZ (herwaardering), de aanslagoplegging van diverse gemeentelijke heffingen, de afhandeling van bezwaar- en beroepschriften, de (dwang)invordering en de afhandeling van verzoeken om kwijtschelding. Cocensus verzorgt de contacten met de Waarderingskamer, CBS en de gemeentelijke afnemers (belastingdienst en waterschap).

2. Algemeen

De samenwerking is vormgegeven in een gemeenschappelijke regeling, er is dus sprake van verlengd openbaar bestuur. Cocensus is een uitvoeringsorganisatie en werkt voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Dijk en Waard, Den Helder, Uitgeest, Castricum en Heiloo.

Cocensus is belast met de heffing en inning van lokale heffingen en verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet WOZ. Daarnaast voert Cocensus met ingang van 1 januari 2023 het klant contact centrum voor al haar deelnemers. Met de deelnemers zijn afspraken gemaakt over de wederzijds te leveren prestaties, deze liggen vast in de afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten.

Wettelijk kader

Nederland kent een gesloten belastingstelsel. Dat wil zeggen dat gemeenten alleen die belastingen en heffingen mogen invoeren die limitatief zijn opgesomd in de wet. Gemeenten hebben daarbij de keuze om deze belastingen toe te passen. Deze bevoegdheid is nadrukkelijk achtergebleven bij de besturen van de individuele deelnemers. De Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) biedt het kader voor de waardering van onroerende zaken, zoals woningen en bedrijfspanden. Op grond van de Wet WOZ dienen alle onroerende zaken jaarlijks gewaardeerd te worden.

Onderscheid soorten heffingen

Heffingen bestaan uit belastingen, bestemmingsheffingen en retributies. Het voornaamste kenmerk van belastingen (zoals OZB) is dat de opbrengst naar de algemene middelen gaat. Bij bestemmingsheffingen en retributies (zoals de rioolheffing en leges) wordt de opbrengst gebruikt om de kosten te dekken van de door de gemeente verleende diensten. De gemeente brengt als dienstverlenende instantie een vergoeding in rekening voor gemaakte kosten voor een bepaalde inspanning (bijvoorbeeld het in behandeling nemen van een vergunningaanvraag of de aanleg en onderhoud riolering). Bestemmingsheffingen en retributies mogen wettelijk niet meer dan 100% kostendekkend zijn.

Het verschil tussen bestemmingsheffingen en retributies is dat de eerste heffing ook verschuldigd is als er niet direct van een tegenprestatie sprake is. Een voorbeeld hiervan is de afvalstoffenheffing. Deze heffing is ook verschuldigd als de gebruiker van een woning geen afval aanbiedt. Bij retributies is er altijd sprake van een (directe) tegenprestatie, zoals bijvoorbeeld de verstrekking van een vergunning.

Bezwaar en beroep

Jaarlijks legt Cocensus zo'n 1,3 miljoen aanslagen op. Tegen deze aanslagen kunnen bezwaarschriften worden ingediend. Deze kunnen verschillende redenen hebben. In het geval van de gecombineerde aanslag (WOZ-beschikking, OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting ed.) gaat het enerzijds om bezwaren tegen de hoogte van de waardevaststelling en anderzijds tegen de belastingplicht of tegen het gehanteerde tarief. Cocensus handelt de bezwaarschriften binnen de daarvoor geldende termijnen af.

Voor fiscale bezwaarschriften geldt dat de wettelijke termijn eindigt aan het einde van het jaar waarin de aanslag is vastgesteld. Nagenoeg alle bezwaarschriften tegen de WOZ en gemeentelijke belastingen handelt Cocensus binnen deze termijn af. Ingeval van afwijking ligt de oorzaak in de omstandigheid dat er nog gesprekken lopen met de belastingplichtige of diens vertegenwoordiger. Na afdoening van het bezwaarschrift heeft belanghebbende nog de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de Rechtbank, hoger beroep bij het Gerechtshof of van cassatie bij de Hoge Raad.

Kwijtschelding

Iedereen betaalt in principe mee aan de voorzieningen van de deelnemers. Uitzondering daarop zijn burgers die een inkomen hebben dat lager is dan, of gelijk is aan 100% van de bijstandsnorm. In die gevallen kan (geheel of gedeeltelijk) kwijtschelding worden verleend. Iedere individuele deelnemer heeft vastgelegd welke heffingen in aanmerking komen voor kwijtschelding en voor welke omvang. Kwijtschelding wordt met name mogelijk gemaakt voor de hondenbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Bij de toepassing van het kwijtscheldingsbeleid zijn de deelnemers gebonden aan regelgeving vanuit het Rijk. Alle deelnemende gemeenten hebben door middel van een kwijtscheldingsbesluit besloten de maximale ruimte binnen het kwijtscheldingsbeleid toe te passen. Daarbij is er ook een mogelijkheid voor kwijtschelding van kleine zelfstandige ondernemers. Per 1 januari 2023 is de vermogensnorm verruimd voor alle belastingschuldigen. De algemene verhoging bedraagt maximaal € 2.000 bovenop de reguliere vermogensnorm.

Voorafgaande aan de jaarlijkse aanslagoplegging wordt onderzocht in hoeverre belastingplichtigen die in het voorafgaande belastingjaar kwijtschelding hebben gekregen, ook voor de komende aanslag hiervoor in aanmerking kunnen komen. Hiertoe wordt een toets op het inkomen, vermogen en

voertuigbezit via het Inlichtingenbureau verzorgd. Een positief resultaat leidt tot een geautomatiseerde kwijtschelding.

Het huidige takenpakket heffingssoorten belastingjaar 2023 voor de verschillende deelnemers *

Belastingsoort	Haarlem	Haarlemmermee	Hillegom	Beverwijk	Wormerland	Oostzaan	Alkmaar	Bergen nh	Dijk & Waard	Den Helder	Uitgeest	Castricum	Heiloo
Onroerendezaakbelastingen	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Afvalstoffenheffing	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Rioolheffing	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Hondenbelasting	V	V		V	V	V							
Roerende Woon- en Bedrijfsruimtenbelasting	V			V	V	V					V	V	
Toeristenbelasting	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Forensenbelasting					V			V	V	V	V	V	
Parkeerbelasting	V	V		V			V	V					
Parkeervergunningen	V												
Precariobelasting	V		V	V			V	V		V	V	V	
Reclamebelasting	V										V	V	
BIZ-heffing	V	V						V	V				V
Leges	V			V	V	V	V	V		V	V	V	V
Liggelden Woonschepen		V											
Grafrechten			V	V	V	V		V		V	V	V	V
Baatbelasting							V						
Reinigingsrecht													
Binnenhavengeld				V									
Zeehavengeld				V									
Bestuurlijke boete						V							
Vermakelijkhedenretributie				V									
Marktgeld				V									

* situatie per 27-10-2022

Er vinden momenteel nog gesprekken plaats met opdrachtgevers over uitbreiding van heffingssoorten indien er wijzigingen zijn zullen deze naderhand nog verwerkt worden.

3. Doelstellingen 2024

Focus klant

Cocensus is opgericht als uitvoeringsorganisatie en in hoge mate gefocust op de interne processen en procedures. Sinds de oprichting is in de loop der tijd het directe contact met de burger toegenomen bijvoorbeeld door het informeel bezwaar en invorderingsactiviteiten. Om de burger nog beter te bedienen is voor de komende jaren als doelstelling het centraal stellen van de klant geformuleerd. Er worden diverse activiteiten verder ontwikkeld zoals het nog meer benutten van het digitaal loket, trainingen voor de medewerkers en het uitbreiden van KCC activiteiten.

Besparingen op bedrijfsvoering Cocensus

Er wordt onderzocht of er voor de komende jaren meerdere besparingen mogelijk zijn op de bedrijfsvoeringslasten van Cocensus of op de gezamenlijke lasten van Cocensus en de deelnemende gemeenten. Een aantal zaken worden nader onderzocht en uitgewerkt:

Gegevensbeheer

De hoofdactiviteit van Cocensus zou je kunnen omschrijven als het verzamelen van subject- en objectgegevens teneinde deze om te zetten in gemeentelijke belastingaanslagen.

Een deel van met name de objectgegevens worden ook door gemeenten zelf verzameld. Daarbij is op onderdelen sprake van dubbel werk of investeringen in soortgelijke applicaties. Vanuit de doelstelling: enkelvoudig muteren voor meervoudig gebruik is het de moeite waard om de mogelijkheid van efficiencybesparingen niet alleen vanwege het dubbele werk, maar ook vanuit het oogpunt van schaalvoordelen te onderzoeken.

Handhaving

Vroeger verrichte een gemeente best veel handhavingsactiviteiten (bevolkingscontroleur, woningtoezicht, controle terrassen etc.). Deze functies zijn bij nagenoeg alle gemeenten komen te vervallen. En daarmee is een reëel risico dat er belastingopbrengsten worden misgelopen. Denk aan geregistreerde leegstand, die wel onderverhuurd word; de inname van gemeentelijk grondgebied etc. Cocensus heeft nog wel functionarissen die op straat lopen, met name voor de inventarisatie van het onderhoudsniveau van woningen, voor de inventarisatie van de stand van zaken bij nieuwbouw en voor de controle op vergunningsvrije aanbouw.

Het is een reële gedachte dat extra aandacht voor handhaving zich terugverdient via extra belastingopbrengsten. Met daarnaast ook het aspect van rechtvaardigheid en rechtmatigheid.

Huisvesting

In april 2021 is de nieuwe huisvesting betrokken. De werkzaamheden worden uitgevoerd in één gezamenlijk pand, waarbij is gekozen voor een optimaal duurzaam concept met een energie-neutrale huishouding. In 2022 heeft dit een kostenbesparing van 2% opgeleverd voor de deelnemers. In de afgelopen jaren hebben er nog werkzaamheden plaatsgevonden, zijn de nodige investeringen gedaan en is er een onderhoudsvoorziening opgezet. Nu we in een stabielere situatie terecht zijn gekomen is de verwachting dat de verhuizing voor een verdere kostenbesparing zal zorgen.

4. Verwachtingen 2025 – 2028

Voor Cocensus is een nieuwe situatie ontstaan, aangezien er geen sprake meer is van huur van kantoorruimte, maar van eigendom. Voor de exploitatie betekent dit dat er een eigen verantwoordelijkheid gaat gelden voor de onderhoud van het kantoor. In 2022 is er een onderzoek geweest wat heeft geresulteerd in een onderhoudsvoorziening met een dotatie van € 40.000 per jaar. In de meerjarenexploitatie is rekening gehouden met de vorming van de onderhoudsvoorziening.

Door de ontwikkelingen op het gebied van datawetenschap is het mogelijk om dienstverlening naar de inwoners te verbeteren. Door middel van algoritmes kunnen die ondersteunen bij het maken van uitspraken op bezwaren en taxaties. Datawetenschap kan er ook voor zorgen dat inwoners gericht worden geadviseerd over hun betalingsmogelijkheden of het recht op kwijtschelding op deze manier hoeven ze er niet zelf achteraan.

Risico's

No Cure No Pay bureaus

Hoewel het aantal bezwaren tegen de WOZ-waarde stabiliseert, neemt het aandeel van het aantal bezwaren dat is ingediend door de zogenaamde no cure no pay bureaus nog steeds toe.

Bij deze vorm van rechtsbescherming wordt feitelijk de omgekeerde weg gevolgd, want door een intensieve reclamecampagne op televisie, radio of via huis-aan-huis brieven worden burgers verleid om onder mom van het principe "baat het niet, dan schaadt het niet" een machtiging af te geven, zodat de bureaus het bezwaar kunnen indienen. Hierin wordt in het overgrote deel ingegaan op de secundaire objectkenmerken, die betrekking hebben op de kwaliteit of mate van onderhoud van de woning. De OZB is de enige gemeentelijke belasting waarin dergelijke min of meer subjectieve factoren betrokken worden. Daarbij worden ten behoeve van het verdienmodel ook alle processtappen doorlopen, waarbij het gebruik maken van een hoorzitting de belangrijkste is.

Horen is bedoeld om een bezwaar nader toe te lichten of om vanuit de kant van Cocensus nadere vragen te stellen, indien er onduidelijkheden zijn. De individuele burger die zelf een bezwaar indient, maakt hier vrijwel geen gebruik van, de bureaus echter altijd en houden hiervoor expres informatie achter, omdat het punten oplevert waarop de proceskostenvergoeding wordt gebaseerd. Hierdoor wordt het proces van bezwaarafhandeling onnodig gerekt en wordt een groot beslag op de capaciteit van de organisatie gelegd.

Conform de waarderingsinstructie controleert Cocensus op basis van een schouw jaarlijks 20% van het woningbestand op staat van onderhoud. Er worden daarbij, zoals onlangs in de actualiteit enige stof deed opwaaien, op voorhand geen foto's van het interieur van burgers opgevraagd. Wel kan er, als er een bezwaar wordt ingediend waarin bijvoorbeeld wordt gesproken over een oude badkamer of keuken, gevraagd of dit onderbouwd kan worden door middel van foto's. Dit gebeurt dus alleen gericht, omdat we nu eenmaal een woning niet van de binnenkant kunnen beoordelen. Het gebeurt ook altijd alleen op vrijwillige basis. Desgewenst kan een taxateur ook langskomen om de woning van binnen te beoordelen.

Vanuit de ministeries en in de onlangs verschenen brief van staatssecretaris van Rij aan het kabinet wordt onderkend, dat het feit dat de WOZ-waarde als een exacte waarde wordt gezien, juist de mogelijkheden bieden voor het verdienmodel van de bureaus. Daarnaast wordt in de brief afgevraagd of de (proceskosten-)vergoeding wel in verhouding staat tot de geleverde inspanning.

Er is enige beweging te onderkennen. Over oplossingen of de noodzakelijke aanpassingen in wet- en regelgeving wordt echter nog niet gesproken. Sterker nog: de proceskostenvergoeding is juist verhoogd, zodat het zeker nog een aantal jaren zal duren voor er enige verandering gaat komen.

Ongeveer 20% van de bezwaren van de bureaus worden gehonoreerd met name vanwege niet zichtbaar achterstallig onderhoud. Die 20% aan gehonoreerde bezwaren leveren de bureaus voldoende inkomsten op: vaak is de vergoeding voor de bureaus gemiddeld nu 800 euro, terwijl de burger dat terugziet in enkele tientjes lagere OZB. Daarbij moeten we ook niet vergeten, dat 80% van de burgers die een bureau hebben ingeschakeld er dus niets van merken, omdat hun bezwaar wordt afgewezen.

Naast de oplopende proceskostenvergoedingen is er zoals eerder genoemd, ook sprake van een groot beslag van de capaciteit van Cocensus. Capaciteit die juist benut zou kunnen worden voor bestands optimalisatie. Maar niet alleen bij Cocensus komt er zand in de machine. Ook de rechtbanken kunnen de grote hoeveelheden beroepsprocedures niet tijdig behandelen. Zo gebeurt het regelmatig, dat wanneer Cocensus een beroepsprocedure wint, de rechter vanwege de lange doorlooptijd aan het bureau een zogenaamde immateriële schadevergoeding toe moet kennen. Feitelijk de omgekeerde wereld: de rechtbank kan een zaak niet tijdig behandelen, je wint de zaak, maar dient toch een schadevergoeding uit te keren, die niet bij de burger maar bij de bureaus terecht komt.

Feitelijk zou je kunnen stellen, dat ieder huishouden zo'n 15 tot 20 euro minder OZB zou kunnen betalen, indien de wijze waarop er nu gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden van de wet door de bureaus niet zou bestaan. Het is zaak dat van zowel de uitvoerende kant, maar ook via de VNG via de bestuurlijke kant, steeds maar weer de aandacht wordt gevraagd voor de ongebruikelijke wijze waarop hier de rechtsbescherming wordt ingevuld. Vanuit de gemeentebestuurders ligt er vanuit het VNG-congres 2021 nog steeds de motie Oss, die gaat over het verdienmodel en de het onevenredige beslag op capaciteit van de uitvoerende organisaties. Het is zaak om daar de aandacht op te blijven vestigen.

Inflatie en loonontwikkeling

Sinds maart 2022 is de Nederlandse consumentenprijsinflatie rond de 10%. De stijging van de inflatie komt vooral door de stijging van de energieprijzen, maar verbreedt zich inmiddels ook. De kerninflatie (inflatie exclusief voedsel en energie) is in mei 2022 gestegen naar 4%. De producentenprijzen zijn ook sterk gestegen. Als alle prijzen constant blijven op het prijsniveau van mei 2022, zal de inflatie volgens het CPB in 2022 tussen de 7,3% en de 8,7% uitkomen. Er vinden op dit moment gesprekken plaats tussen de werkgevers en bonden over een nieuwe CAO. Het loonbod van de werkgevers is een loonsverhoging van 4,5%, een eenmalige uitkering van € 750 voor mensen met (omgerekend naar een voltijds arbeidsovereenkomst) salaris tot en met het maximum van schaal 8 en een eenmalige uitkering van € 375 voor mensen met een hoger salaris. Het voorstel van de vakbonden bevindt zich op grote afstand van wat werkgevers kunnen bieden. De voorstellen voor salaris en verlof tellen op tot een forse stijging in de loonkosten: 12% salaris, € 1.200 eenmalig (ca. 3,4%), 3 vakantiedagen (1,5%), 2 verlofdagen (1%), een halve doorbetaalde verlofdag per week (mogelijk 10% op jaarbasis).

Voor de begroting van 2024 wordt rekening gehouden met een inflatie van 2,5% en een loonontwikkeling van 3,9%. Zowel een verdergaande inflatie als het loonakkoord 2023 zullen gevolgen hebben voor de begroting van Cocensus.

5. Doorontwikkelingen bestaand beleid

Automatisering

ICT as a Service

Cocensus is een uitvoeringsorganisatie belast met geautomatiseerde bulkprocessen. Automatisering is de ruggengraat van de organisatie en op het moment dat deze uitvalt, stagneert of fouten geeft levert dit direct grote organisatorische problemen op met financiële gevolgschade. Opvang wordt gerealiseerd door de adoptie van 'ICT as a service'. Hiertoe wordt ICT afgenomen vanuit een service-model wat in alle ICT-voorzieningen voorziet (diensten; Infrastructure as a Service – IaaS en Desktop as a Service - DaaS). De ICT diensten worden afgenomen in een 'abonnementsstructuur' waarbij de service-levels (condities van levering) vanuit een overeenkomst van opdracht (leveringscontract), gespecificeerd in de dienstleveringsovereenkomst of service level agreement (DVO of SLA) zijn beschreven en overeengekomen. Dankzij deze 'full service' is Cocensus de komende jaren volledig ontzorgd en is de beschikbaarheid en de continuïteit zowel voor de medewerkers als voor de burgers geborgd. Het hieraan gelieerde 'Service Level Management' proces, waarin zowel Cocensus als de leverende partij in zijn vertegenwoordigd, ziet toe op het besturen en beheersen van de kwaliteit en kwantiteit van de geleverde services, in het licht van de vastgelegde afspraken.

Continuïteit

Onderdeel in het 'Service Level Management' proces, zijn de specifieke afspraken rondom beveiliging en de bescherming van persoonsgegevens gemaakt. Naast specifieke certificeringen van alle 'ketenpartners', zijn ook verwerkersovereenkomsten gesloten om de privacy van burgers te waarborgen op moment dat er door een derde partij onderhoudswerkzaamheden aan de ICT diensten en/of software worden verricht. Daarnaast worden door de partijen, als onderdeel van de afgesloten SLA jaarlijks, security assessments en audits uitgevoerd door een onafhankelijke en door de overheid geaccrediteerde partij. Deze zogenaamde vulnerability scan's worden uitgevoerd om de algehele digitale weerbaarheid te vergroten en in lijn te houden met alle gestelde eisen, gerelateerd aan de geldende informatiebeveiligingsrichtlijnen en wet-, en regelgeving. Periodiek wordt hierover gerapporteerd in de 'Service Level Management' rapportages wat weer onderdeel uitmaakt van het risicomanagement proces vanuit de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid – voorheen BIG).

Naast de requirements op het vlak van de informatiebeveiliging en algehele digitale weerbaarheid, zijn in de DVO/ SLA ook performance-eisen opgenomen over de prestaties (snelheid) en over de beschikbaarheid voor de burger (geleverde diensten; IaaS, DaaS en applicaties dienen een minimale beschikbaarheid te hebben van 99,9%).

Cybersecurity

In de context van Cybersecurity en de digitale weerbaarheid wordt er binnen Cocensus een zeer strikt beleid gevoerd volgens het informatiebeveiligingsbeleid en zijn er in de loop der tijd diverse wijzigingen doorgevoerd op zowel technische aspecten als beleid en procesmatige aspecten in de context van Cybersecurity.

Dit heeft ons voorbereid op de komst van de AVG wetgeving en tevens het integrale informatiebeveiligingsbeleid opgeleverd (BIO). Het informatiebeveiligingsbeleid moet worden gezien als leidraad en wordt elk jaar onderworpen aan een impactanalyse waarin alle facetten van informatiebeveiliging opnieuw de revue passeren. Samen met de eerder benoemde assessments en audits volgt, indien van toepassing, een aanscherping van de getroffen maatregelen binnen de primaire bedrijfsprocessen en de verantwoordelijke processen die toezien op de afstemming van de

diverse maatregelen en voorzieningen ten aanzien van de digitale weerbaarheid (risico management, service level management).

Gelet op de razendsnelle ontwikkelingen is het daarbij mogelijk dat nieuwe kwetsbaarheden moeten worden doorgrond met het oog op de toekomst. Hierbij worden, zoals ook in het informatiebeveiligingsbeleid is vastgelegd, diverse informatie bronnen gebruikt (IBD, NCSC, NSA, CheckPoint, Gartner) om inzichtelijk te maken welke mogelijke risico's er kunnen ontstaan. Door de nauwe samenwerking met deze instanties is het vanuit onze ingerichte processen mogelijk om heel gericht en adequaat te handelen in het geval dat informatie tot ons komt met betrekking tot kwetsbaarheden op het gebied van de informatievoorziening en de gelieerde ICT-voorzieningen.

In maart 2022 heeft er een pentest plaats gevonden en hieruit is een rapport met verbeterpunten naar voren gekomen. Naar aanleiding van het initiële rapport zijn er herstelwerkzaamheden verricht. Vervolgens is er in september 2022 een hertest uitgevoerd met als doel om te verifiëren of de blootgelegde risico's juist verholpen zijn. Hieruit blijkt dat alle bevindingen uit de initiële pentest volledig zijn opgelost of geaccepteerd.

Digitaal Loket

Cocensus wil op een zo laagdrempelig mogelijke manier inwoners en bedrijven de mogelijkheid geven om zelf hun zaken digitaal te regelen als zij dat willen. Via het Digitaal Loket biedt Cocensus inwoners en bedrijven dan ook onder andere de volgende diensten aan:

- het aanslagbiljet en het taxatieverslag bekijken en downloaden;
- bezwaar maken tegen de aanslag en/of WOZ-beschikking;
- kwijtschelding aanvragen;
- automatische incasso aanvragen, stopzetten of het rekeningnummer wijzigen;
- inzicht in openstaande bedragen;
- het treffen van een betalingsregeling;
- aan- en afmelden voor de hondenbelasting;
- aan- en afmelden voor de toeristenbelasting;
- aangifte toeristenbelasting doen;
- indienen van een verzoek in het kader van de Wet Open Overheid;
- het maken van een afspraak met een taxateur;

Op deze manier kunnen inwoners en bedrijven eenvoudig, snel en op een zelf gekozen moment hun belastingzaken regelen. De digitale dienstverlening wordt continue verbeterd, waarbij er steeds meer mogelijk wordt in het Digitaal Loket, zonder uit het oog te verliezen dat er nog altijd een grote groep mensen is die op de traditionele manier via post of telefoon communiceert. De digitale dienstverlening die Cocensus biedt is dan ook altijd een aanvulling op de reeds bestaande kanalen.

Informatiebeveiliging en privacy

Cocensus heeft passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen getroffen om de bescherming van persoonsgegevens en naleving van de privacywet- en regelgeving te borgen. Voornoemde beveiligingsmaatregelen voldoen aan het normenkader van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). In verband met de wettelijke geheimhoudingsplicht is gegevenslevering door Cocensus aan een deelnemende gemeente slechts mogelijk, indien aan een aantal voorwaarden is voldaan. Deze voorwaarden zijn neergelegd in het protocol gegevenslevering

dat tussen Cocensus en alle deelnemende gemeenten is vastgesteld. Voor een aantal gevallen heeft het dagelijks bestuur van Cocensus ontheffing van de geheimhoudingsplicht verleend. Deze gegevensleveringen zijn opgenomen in het Besluit gegevensverstrekking Cocensus.

Verdere ontwikkeling gemeenschappelijke regeling Cocensus

De gemeenschappelijke regeling Cocensus heeft met een omvang van 13 deelnemende gemeenten in een beheersgebied van 750.000 inwoners en met een personeelsbestand van 130 formatieplaatsen (150 medewerkers) een solide omvang. Het beheersgebied loopt van Hillegom tot Den Helder en bevindt zich voornamelijk aan de westkant van Noord-Holland en met Hillegom een klein gebied in Zuid-Holland. Op het moment dat er verzoeken komen tot toetreding tot de Gemeenschappelijke regeling Cocensus, mogelijk ook geïnitieerd door gemeentelijke herindelingen, zal eerst nader onderzocht worden wat de gevolgen van verdere groei zijn voor de bedrijfsvoering en beheersbaarheid van de GR en wat de gevolgen zijn voor de huidige deelnemers van de GR. Hierbij geldt als uitgangspunt dat een eventuele uitbreiding zich bevindt binnen het benoemde beheersgebied van Cocensus. Eind 2022 zijn er contacten met een drietal gemeenten om mogelijke toetreding per 1-1-2024 te verkennen.

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten?	Planning
Onderzoek verdere besparingen op gebied van gegevensbeheer en handhaving	Efficiëntere bedrijfsvoering	Kostenbesparing	Doorlopend
KCC deelnemers	Klanttevredenheid	Kostenbesparing voor de deelnemers	Doorlopend
Uitbreiding beheersgebied	Continuïteit, effectiviteit en efficiency.	Kostenbesparing voor de deelnemers	Doorlopend

Toeslagenaffaire

Periodiek ontvangt Cocensus bestanden (Burgerservicenummers) van de Rijksbelastingdienst waarin mogelijk gedupeerden zijn opgenomen. Bij deze dossiers wordt indien van toepassing de openstaande schuld (conform het moratorium) tijdelijk "on hold" gezet totdat er een beslissing is genomen in het specifieke dossier.

Naast de bestanden van mogelijk gedupeerden ontvangen we ook periodiek bestanden inzake de afdoening van de desbetreffende dossiers, waarbij het om de volgende categorieën gaat:

- 1) werkelijk gedupeerden
- 2) afmelders
- 3) afwijzers

Deze bestanden worden individueel beoordeeld en verder afgehandeld.

Het gehele proces van de afhandeling van de toeslagenaffaire zal nog wel enkele jaren in beslag nemen aangezien mogelijk gedupeerden zich mogen aanmelden tot 01/01/2024. Voor de voortgang van de afhandeling van de dossiers is Cocensus afhankelijk van de voortgang van toetsing bij de Rijksbelastingdienst.

De kwijtgescholden bedragen aan gemeentelijke belastingen kunnen we op termijn voor onze opdrachtgevers declareren bij het ministerie. Over de wijze waarop en wanneer vindt landelijk

overleg plaats.

Voor onze opdrachtgevers is er dus geen enkel financieel risico van toepassing.

6. Financiële kader

De indexcijfers voor 2024 zijn gebaseerd op de vastgestelde ontwikkelingen zoals vermeld in de cijfers van het Centraal Economisch Planbureau. In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord (FUGR) is geadviseerd om daar ook een correctie met terugwerkende kracht voor 2021 bij te betrekken. Cocensus heeft deze aanvullende correctie **niet** meegenomen, omdat dergelijke wijzigingen indien van toepassing worden verwerkt in de jaarlijkse begrotingswijzigingen. Er is bij Cocensus geen sprake van nacalculatie achteraf.

Prijs overheidsconsumptie: beloning werknemers

Het indexatiecijfer voor 2024 is 3,9% (CEP maart 2022).

Prijs bruto binnenlands product

Het indexatiecijfer voor 2024 is 2,5% (CEP maart 2022).

Gewogen gemiddelde

Voor het begrotingsjaar 2024 is voor de bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling een gewogen percentage vastgesteld van 3,4%. Dit percentage is afgerond op een cijfer achter de komma opgebouwd uit een verwachte loonkostenstijging 3,9% en een materiële kostenstijging van 2,5%. Gelet op de huidige salarislasten telt in de weging het looncomponent voor 66% en het materiële component voor 34% mee.

Wijzigingen indexcijfers

Bij het opstellen van de kadernota wordt uitgegaan van de meest recente cijfers van het CPB. Dat kan leiden tot aanpassingen van bovengenoemde indexcijfers. Daarnaast zullen de toegepaste indexcijfers uiteraard ook tussentijds worden getoetst en vergeleken met de werkelijke ontwikkelingen en bestaat er de mogelijkheid om de indexcijfers en het gewogen gemiddelde middels een wijziging van de begroting van Cocensus aan te passen.

Weerstandsvermogen

Het Bestuur heeft vastgesteld dat in feite de deelnemende gemeenten garant staan en derhalve een achtervangfunctie hebben indien de GR geconfronteerd wordt met grote onverwachte, niet te beïnvloeden kostenposten. Dat betekent dat de GR niet op voorhand hoeft te worden voorzien van een weerstandsvermogen.

De GR kent een strak begrotingsregime, inclusief efficiencytaakstellingen. Dat betekent dat het realiseren van de begroting op zich al een succes is en er geen ruimte is voor het vooraf ramen van dotaties aan de reserve. Mochten er overschotten ontstaan in de jaarrekening, dan is afgesproken dat de GR deze overschotten mag toevoegen aan de reserve tot een gemaximeerd bedrag zoals vermeld in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting.

Berekening gemeentelijke bijdrage:

Gemeentelijke bijdrage 2023*:	€ 15.023.000
Bij: Loon en prijsindexatie (3,4%):	€ 512.000
Gemeentelijke bijdrage 2024	€ 15.535.000
Efficiency fusie Dijk en Waard 2024**	- 40.000
Totaal Gemeentelijke bijdrage 2024	€ 15.495.000

*Op basis van de 1ste begrotingswijziging 2023

	Begroting 2024
Baten	
Bijdragen deelnemers GR	
Haarlemmermeer	-4.131.000
Haarlem	-3.204.000
Beverwijk	-849.000
Hillegom	-377.000
Oostzaan	-230.000
Wormerland	-370.000
Alkmaar	-1.845.000
Heerhugowaard	-
Bergen	-838.000
Langedijk	-
Den Helder	-986.000
Uitgeest	-275.000
Castricum	-626.000
Heiloo	-386.000
Dijk & Waard **	-1.378.000
Totaal bijdragen deelnemers GR	-15.495.000

Meerjarenperspectief

Op basis van deze kadernota wordt er een sluitende meerjarenbegroting afgegeven.

Kengetallen

Kengetal	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
1. Netto schuldquote	94%	89%	85%	81%	79%	77%
2. solvabiliteit	1,9%	2,1%	2,3%	2,5%	2,7%	2,9%
3. structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Cocensus ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

De solvabiliteitsratio:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de Cocensus in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van Cocensus bestaat volgens artikel 42 BBV-Besluit begroting en verantwoording uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Structurele exploitatieruimte:

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV-Besluit begroting en verantwoording vastgelegd en moet conform het BBV-Besluit begroting en verantwoording ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd.

Het uitgangspunt van Cocensus is om altijd een sluitende begroting te presenteren, de doelstelling is dan ook om de structurele exploitatieruimte altijd rond de 0% te houden.